

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο Σχέδιο Νόμου: «Κύρωση Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Συμβουλίου Υπουργών της Δημοκρατίας της Αλβανίας για την προστασία και αρωγή των θυμάτων εμπορίας ανηλίκων».

ΠΡΟΣ

ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

1. Η εμπορία ανθρώπων αποτελεί ένα σύγχρονο φαινόμενο, με θύματα, εκατοντάδες χιλιάδες άνδρες, γυναίκες και παιδιά, σε όλο τον κόσμο που τα τελευταία χρόνια αναπτύσσεται συνεχώς επιφέροντας σημαντικό πλήγμα τόσο στις διακρατικές σχέσεις όσο και στις δομές της κοινωνικής ευρυθμίας. Η δυσκολία να οριστούν και να ερευνηθούν όλες οι πτυχές του φαινομένου, να καθοριστούν οι επιπτώσεις του στο κράτος και στην κοινωνία, παραμένει μέχρι σήμερα το κεντρικό ζήτημα, καθόσον το φαινόμενο έχει αποκτήσει την μορφή του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος.

2. Επιπλέον, η διαπίστωση ότι η εμπορία ανθρώπων αποτελεί έγκλημα «χαμηλού κινδύνου- υψηλού κέρδους» για τις δραστηριοποιούμενες στον τομέα αυτό εγκληματικές ομάδες, σε συνδυασμό με την αδυναμία αποτελεσματικής αντιμετώπισης του εγκλήματος αυτού από τα μεμονωμένα Κράτη, αναδεικνύει την αδήριτη ανάγκη συντονισμού και συνεργασίας των αρμοδίων διωκτικών αρχών σε διεθνές επίπεδο.

3. Στο πλαίσιο υλοποίησης αυτού του πνεύματος συνεργασίας, κινείται και η υπό κύρωση Συμφωνία, η οποία αποκτά ιδιαίτερη σημασία από το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια έχουν καταγραφεί αρκετές περιπτώσεις εμπορίας ανηλίκων από την Αλβανία, που ενεργούνται από τους διακινητές μέσω των ατύλακτων και δύσβατων ελληνοαλβανικών συνόρων στη Χώρα μας, με σκοπό την οικονομική εκμετάλλευσή τους. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τη δεδομένη ευαισθησία των αρχών της Χώρας μας στην προστασία των ανηλίκων, καθιστά επιτακτική την ανάγκη εγκαθίδρυσης διαύλων συνεργασίας μεταξύ των δύο Χωρών για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του φαινομένου της εμπορίας ανηλίκων αλλά και για την ουσιαστικότερη παροχή αρωγής και προστασίας στα θύματα αυτά.

4. Ειδικότερα, με τις διαλαμβανόμενες στην υπό κύρωση Συμφωνία διατάξεις ρυθμίζονται τα ακόλουθα ζητήματα :

α. Στο άρθρο 1 αναλύονται οι έννοιες των όρων της εμπορίας ανηλίκων, του διακινητή, της εκμετάλλευσης του ανηλίκου- θύματος εμπορίας, του ασυνόδευτου ανηλίκου, του προσώπου έχοντος την επιμέλεια ανηλίκου κ.λ.π.

β. Με το άρθρο 2 επιδιώκεται η αποτελεσματική εναρμόνιση των εθνικών νομικών συστημάτων και των σχετικών διαδικασιών στον τομέα αυτό με την επιβολή ειδικών ποινών, τη θέσπιση ευθύνης νομικών προσώπων που εμπλέκονται στην εμπορία ανηλίκων κ.α. Παράλληλα, για τον ίδιο σκοπό, συμφωνείται από τα Συμβαλλόμενα Κράτη η υιοθέτηση ειδικών κανόνων για την έκδοση αδειών διαμονής σε ανήλικα θύματα.

γ. Στο άρθρο 3 τα Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση της σύστασης και λειτουργίας ειδικών αστυνομικών υπηρεσιών για την καταπολέμηση του φαινομένου. Η συνεργασία μεταξύ των αστυνομικών αρχών και η ανταλλαγή πληροφοριών καθορίζονται με την υιοθέτηση πρόσθετων πρωτοκόλλων για την εφαρμογή της Συμφωνίας ενώ παράλληλα, προβλέπεται η συνεργασία των αστυνομικών αρχών και των αντίστοιχων Πρεσβειών και Προξενείων.

δ. Με το άρθρο 4 συμφωνείται όπως τα Συμβαλλόμενα Μέρη θεσπίσουν οικονομικά και κοινωνικά μέτρα για την αντιμετώπιση των γενεσιουργών αιτιών της εμπορίας ανηλίκων. Ως τέτοια μέτρα προβλέπονται η βελτίωση της πρόσβασης των ανηλίκων στην εκπαίδευση και η αντιμετώπιση της παράνομης παιδικής εργασίας.

ε. Στο άρθρο 5 γίνεται μνεία στην αναγκαιότητα γενικότερης ευαισθητοποίησης της κοινωνίας και ειδικότερα του προσωπικού των αστυνομικών αρχών και των άλλων συναρμόδιων φορέων, ώστε να αυξηθεί η ετοιμότητα τους και να ενισχυθούν οι θεσμικές δυνατότητες τους με σκοπό την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της καταπολέμησης της εμπορίας ανηλίκων. Ειδικότερα προβλέπεται η δημιουργία τηλεφωνικών γραμμών εκτάκτου ανάγκης για την αμεσότερη παρέμβαση σε επείγουσες περιπτώσεις.

στ. Με το άρθρο 6 τα Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να συστήσουν Κεντρικό Συντονιστικό όργανο για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δημόσιων θεσμικών οργάνων, τη διάθεση οικονομικών πόρων για την καταπολέμηση της εμπορίας και την αμοιβαία παροχή αρωγής για την ανάπτυξη ενός ειδικού δικτύου κοινωνικών υπηρεσιών και ιδίως τη διασφάλιση της ληξιαρχικής καταχώρησης όλων των νεογέννητων.

ζ. Με το άρθρο 7 ορίζεται η υπεύθυνη αρχή κάθε Συμβαλλόμενου Μέρους η οποία διασφαλίζει τη συνεργασία μεταξύ των οικείων θεσμικών οργάνων. Για τη Χώρα μας, η αρχή αυτή είναι το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης της Γενικής Γραμματείας Πρόνοιας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

η. Στο άρθρο 8 προβλέπεται η υιοθέτηση αποτελεσματικών διαδικασιών για τον άμεσο εντοπισμό των ανηλίκων θυμάτων και υποχρέωση άμεσης ενημέρωσης της Υπεύθυνης Αρχής από τους εμπλεκόμενους φορείς κάθε συμβαλλόμενου Κράτους, σε περίπτωση που εντοπισθεί πιθανό ανήλικο θύμα.

θ. Στο άρθρο 9 προβλέπεται η οργάνωση της άμεσης μεταφοράς του ανηλικού- θύματος σε κέντρο μέριμνας, ενώ προβλέπεται αποχή από την άσκηση ποινικής δίωξης κατά αυτού για ποινικά αδικήματα που συνδέονται με το αδίκημα της εμπορίας.

ι. Με το άρθρο 10 τα Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να θέσουν τον ανήλικο, μετά τη μεταφορά του στο Κέντρο Μέριμνας, υπό καθεστώς επιτροπείας. Η επιτροπεία ανατίθεται σε πρόσωπα εκπαιδευμένα, που διαθέτουν εμπειρία σε θέματα ανηλίκων θυμάτων.

ια. Το άρθρο 11 αναφέρεται στην εξατομικευμένη διερεύνηση των υποθέσεων της εμπορίας ανηλίκων από τις αρμόδιες αστυνομικές υπηρεσίες, οι οποίες κατά την ανάκριση μπορούν να λαμβάνουν συνέντευξη από τον ανήλικο, αποφεύγοντας οποιοδήποτε ενδεχόμενο κίνδυνο κατά αυτού.

ιβ. Στο άρθρο 13 καθορίζεται η εκπόνηση κοινών διαδικασιών, με τη συμμετοχή των αρμοδίων Υπουργείων, Πρεσβειών ή και Προξενείων, με σκοπό την επιτάχυνση της ανταλλαγής των πληροφοριών.

ιγ. Κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 17 τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα εξετάζουν κατ' έτος την εφαρμογή της Συμφωνίας, μέσω συναντήσεων των ενδιαφερομένων αρχών, οι οποίες θα συμφωνούνται δια της διπλωματικής οδού.

ιδ. Η υπό κύρωση Συμφωνία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 19 και 20, παραμένει σε ισχύ επ' αόριστον και δύναται να αναθεωρηθεί και να τροποποιηθεί μετά από αμοιβαία έγγραφη συγκατάθεση των Συμβαλλομένων Μερών.

Θέτοντας τα παραπάνω υπόψη της Βουλής, εισηγούμεθα την ψήφιση του
Σχεδίου Νόμου που υποβάλλουμε.

Αθήνα, 21 Φεβρουαρίου

2008

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Π. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Θ. ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ

Θ. ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΠΡΟΤΑΣΙΑΣ

Φ. ΠΑΛΛΗ-ΠΕΤΡΑΛΙΑ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Σ. ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ε. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Δ. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ